



Handlings- og økonomiplan 2015 -2018

**Rådmannens
presentasjon
29.10.2014**

Sola kommune



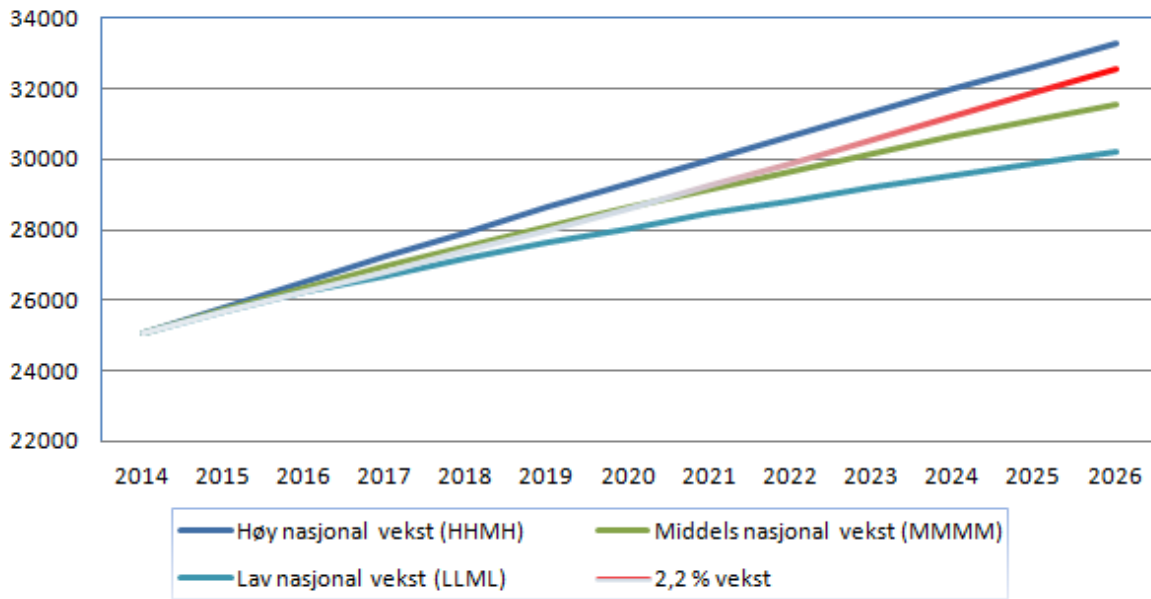


Utfordringer i planperioden

- Befolkningsvekst
 - lavere vekst enn tidligere antatt
- Vekst i skatteinntekter avtar
 - avkjøling i økonomien
- Høyt investeringsbehov/høy gjeldsgrad
- Mangfold i brukerbehov
- Forventningsgap
- Rekruttere og beholde
- Oppgaveendring fra staten til kommunene



Befolkningsframskriving Sola



Vilje til omstilling og
nytenkning





Vilje til omstilling og nytenkning

- Ikke mulig å opprettholde velferd for en økt befolkning ved å fortsette som før
- For å møte fremtidens utfordringer vi må ha evne til å tenke nytt og jobbe systematisk med omstilling og endring
- Forbedring, forenkling og fornying vil fortsatt være vår viktigste strategi for omstilling
- Medarbeiderdreven innovasjon
- Kommunereform og mulig ny kommunestruktur
- Sola kommune leverer tjenester av høy kvalitet til innbyggere i alle livsfaser
- Vi er i en sterk posisjon med gode og robuste tjenester



Forutsetninger

- Befolkningsvekst på 2,2 % i planperioden
- Lønnsvekst 3,3 % - kompensert
- Prisvekst ikke kompensert – kr 5,1 mill
- Renteforutsetninger
 - en gjennomsnittsrente på kommunens innlån 2,9 % i 2015
 - pengemarkedsrente 1,7 % i 2015
- Videreføring av vedtatt omstilling 2011 – 2014 på kr 68,7 mill.



Forutsetninger

- KS vedtok i møte 11.09.14 sak 50/14 "Utredning av mulig konkurranseutsetting av kommunale tjenester" videre omstilling i egen regi
- Omstilling levekår netto kr 4,5 mill.
 - gjennomføres gjennom diverse tiltak
- Omstilling innen eiendom kr 1,3 mill.
 - gjennomføres gjennom bedre ressursstyring, organisering og ansvarsfordeling



Forutsetninger

- Egenfinansiering investeringer kr 58,9 mill i 2015
 - for å oppnå netto driftsresultat på 3 %
- Avdrag etter minimumsavdrag i kommuneloven
- Avdrag utover minimumsavdrag kr 1,5 mill i 2015, kr 16 mill. i 2016, kr 21 mill. i 2017 og kr 40 mill. i 2018
 - i tråd med intensjon i KS`s vedtak i fbm HØP 14-17
 - for å redusere gjeldsgrad
- Pensjonskostnader i tråd med anslag fra KLP og SPK



Frie inntekter

- Veksttilskuddet 2015
 - kr 11,2 mill brutto
 - kr 7,2 mill netto
- Avvikling av kommunal medfinansiering
 - medfører isolert sett tap på ca kr 5 mill.
- Ny kostnadsnøkkel slår negativt ut på utgiftutjevning

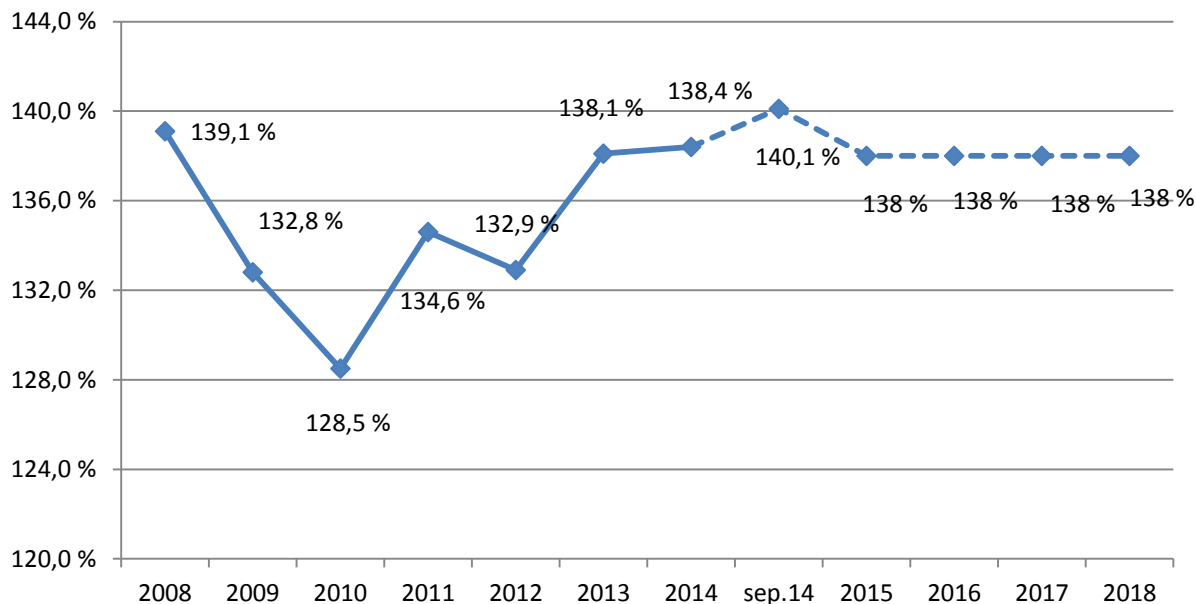


Frie inntekter

- Skatteanslag 2014
 - anslått kr 5 mill i mindre inntekt
 - en forventet vekst på 3,5%
- Skatteanslag 2015
 - forventet en skattevekst på 5,5 %
 - regjeringens anslag på landbasis 4,7%
 - 138 % av landsgjennomsnittet
- Samlet vekst frie inntekter 3,5 %
 - korrigert for medfinansiering er vekst på 5,5 %



Skatt i % av landsgjennomsnittet





Frie inntekter

Skatt og rammetilskudd	2014	2014	2015	2016	2017	2018
Tall i 1000 kr	Opprinnelig vedtatt	Revidert anslag	Nominelle tall	2015 priser	2015 priser	2015 priser
Formue- og inntektskatt	884 600	879 600	928 000	948 100	969 000	990 400
Innbyggertilskudd	564 100	564 600	572 900	585 900	599 800	614 000
Utgiftsutjevning, INGAR og skjønn	-37 200	-37 200	-50 700	-47 600	-42 300	-43 100
Veksttilskudd	2 300	2 300	11 200	11 200	7 900	8 800
Endring i RNB 2014		1 100				
Inntektsutjevning	-151 400	-155 200	-162 600	-166 000	-169 800	-173 500
Sum frie inntekter	1 262 400	1 255 200	1 298 800	1 331 600	1 364 600	1 396 600
Vekst i % fra året før			3,5 %	2,5 %	2,5 %	2,3 %

Andre inntekter



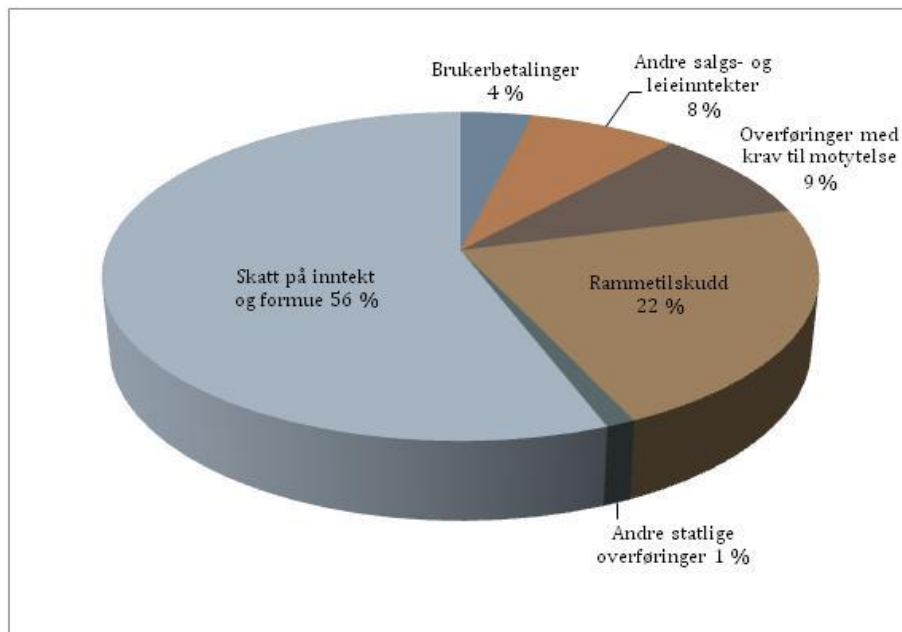


Andre inntekter

- Overføringer fra Lyse
 - Forutsatt samlet utbytte på kr 410 mill i 2015 med opptrapping på kr 25 mill i planperioden
 - Sola kommune sin andel på kr 35,8 mill. i 2015
 - Rente på det ansvarlige lån i Lyse kr 7,8 mill i 2015
 - Avdrag på kr 8,741 mill. føres i investering
- Utbytte fra Sola bredbånd AS kr 5 mill i 2015, kr 6 mill. i 2016, kr 7 mill i 2017 og 2018
- Avgifter, gebyrer og egenbetaling
 - presenteres samlet i kap. 6



Driftsinntekter 2015





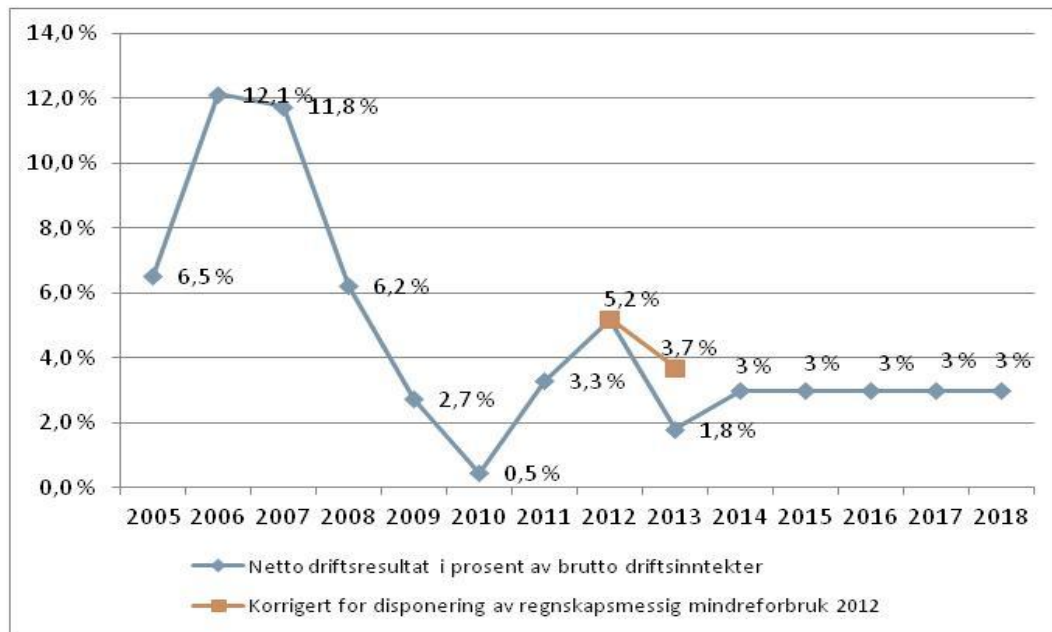
Økonomiske måltall

Vedtak i KS nr 77/13 Handlings- og økonomiplan 2014-2017 og budsjett 2014, pkt 10:

- *"Handlings- og økonomiplaner innrettes med sikte på reell styring etter følgende økonomiske måltall:*
 - *For å sikre en bærekraftig kommuneøkonomi (1) skal balansen mellom inntekter og utgifter i driftsbudsjettet tilpasses et netto driftsresultat på minimum 3 prosent av kommunens driftsinntekter.*
 - *For å sikre en bærekraftig kommuneøkonomi (2) skal framtidige låneopptak tilpasses en gjeldsgrad – lånegjeld i prosent av brutto driftsinntekter – som på lang sikt ikke bør ligge over 60 %"*

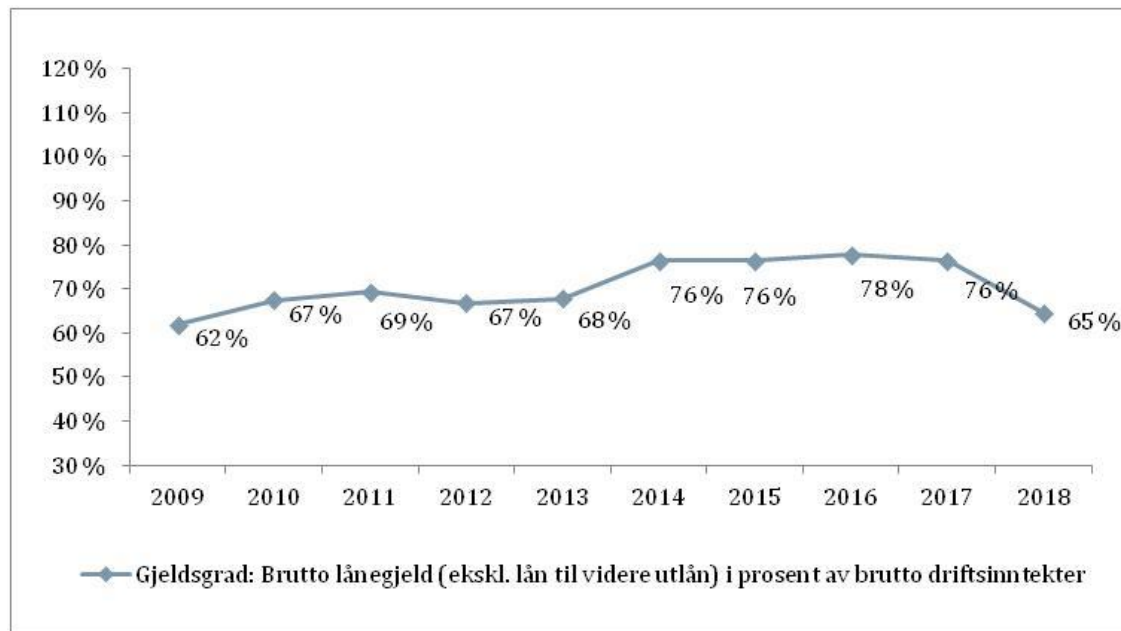


Netto driftsresultat



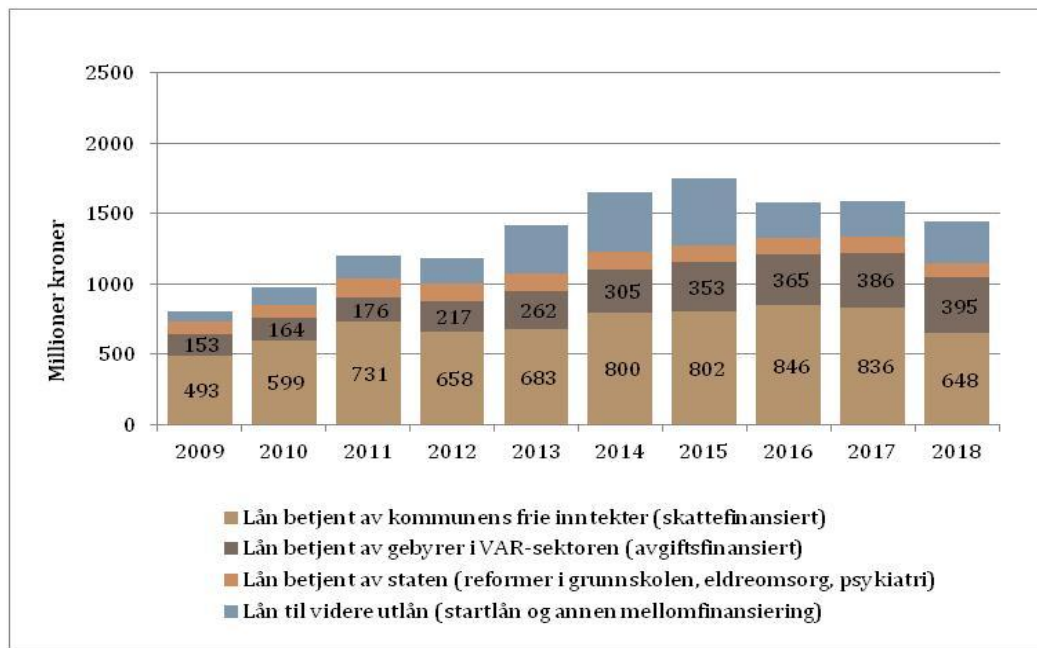


Gjeldsgrad





Langsiktig lånegjeld



Investeringsbudsjettet





Investeringsbudsjettet 2015-2018

- Samlet investeringsnivå for kommunens prosjekter i underkant av kr 1,2 mrd. i planperioden
 - i tillegg kr 170 mill. til selvfinansierte byggeprosjekter
- Rådmannens forslag tar utgangspunktet i prosjekter vedtatt i HØP 14 -17
- Av budsjettmessige og kapasitetsmessige årsaker er noen prosjekter utsatt
- Investeringsnivået er høyt men nødvendig for å opprettholde tjenestetilbud til den økende befolkningen
- Samlebevilgning etter formål
 - i tråd med verbale punkter HØP 14-17



Investeringer

Oppvekst, kultur og idrett

- Totalt kr 247,8 mill i planperioden
 - herav kr 168 mill. til utvidelse, tilpasning og rehabilitering av skolebygg
- Utvalg av prosjekter innen oppvekst og kultur
 - Ressurssenteret Grannes skole, utvidelse del 1, ramme kr 78,2 mill, ferdig 2015.
 - Økt ungdomsskolekapasitet i sentrum (skolebruksplan) ramme kr 40 mill, ferdig 2018.
 - Sola skole (skolebruksplan), ombygging, ramme kr 70 mill, ferdig 2016.
 - Dysjaland skole (skolebruksplan), utbygging, ramme kr 20 mill, ferdig 2016.



Investeringer

Oppvekst, kultur og idrett

- Ny barnehage til erstatninger for Røyneberg, Skjalgstova og Kornbervegen barnehage, bygges neste planperiode, ramme kr 43,5 mill, ferdig 2019/2020
- Skytehall Forus Bedriftsidrettsarena, ramme kr 13,1 mill, ferdig 2015
- Infrastruktur regionalt sykkelanlegg, ramme kr 12 mill, ferdig 2015
- Krigshistorisk museum, Sømmevågen, rehabilitering og ombygging eksisterende hall, ramme kr 2,6 mill, ferdig 2015.
- Kulturminnevernplan, tre minnesmerker, ramme kr 3 mill, ferdig 2015
- Ny skole Jåsund (skolebruksplan), bygges neste planperiode, ramme kr 200 mill, ferdig 2019/2020.

STOREVARDVEGEN 25

Tananger bo- og hjemmetjenester

- | | |
|-----------------|--------------------|
| ↑ Kafeteria | → Fysio/ergoterapi |
| ↑ Besøksinngang | → Hjemmetjenester |
| ↑ Sykehjem | → Ambulanseinngang |
| ↑ Dagsenter | → Omsorgsboliger |

HOVEDINNGANG

**Investeringer
levekår**



Investeringer levekår

- Totalt kr 357,4 mill. i planperioden
 - herav kr 240 mill til nytt sykehjem og kr 64,3 mill til gjennomføring av Boligsosial handlingsplan
- Utvalg av prosjekter innen levekår:
 - Skadbergvegen/Åsenvegen, 10 kommunale utleieboliger, ramme kr 24,2 mill, ferdig 2015.
 - Skadbergvegen/Åsenvegen, 4 samlokaliserte leiligheter med base, ramme kr 9,7 mill, ferdig 2015.
 - Myklebust felt CB-6-12-13, 9 kommunale utleieboliger, ramme kr 25,7 mill, ferdig 2015.



Investeringer levekår

- Sola Sjø, modulbygg, 3 samlokaliserte boliger og 5 leiligheter, ramme kr 23 mill, ferdig 2016
- Småhus, midlertidige/permanente, ramme kr 12 mill, ferdig 2016.
- Byggeprosjekt Skadberg, 4 kommunale utleieboliger, ramme kr 8,2 mill, ferdig 2016
- Nytt sykehjem Sola sentrum, ramme 247 mill, ferdig 2018
- Erstatning av utleieboliger sykehjemstomt, ramme kr 35,9 mill, ferdig 2015
- Erstatning av utleieboliger i forbindelse med ny vei til sykehjem i Sola sentrum, ramme 15 mill, ferdig 2018

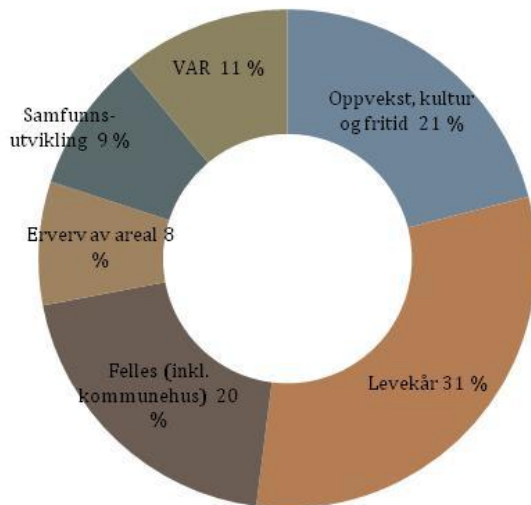


Investeringer fellesområder, samfunnsutvikling og VAR

- Utvalg av prosjekter:
 - Kommunehus, ramme kr 220,2 mill, ferdig 2017.
 - Turveg Hafrsfjord, ramme kr 39,3 mill, ferdig 2017.
 - Erverv av areal, ramme kr 86,8 mill. i 2015
 - Sum alle VAR prosjekter kr 132,4 mill. i planperioden

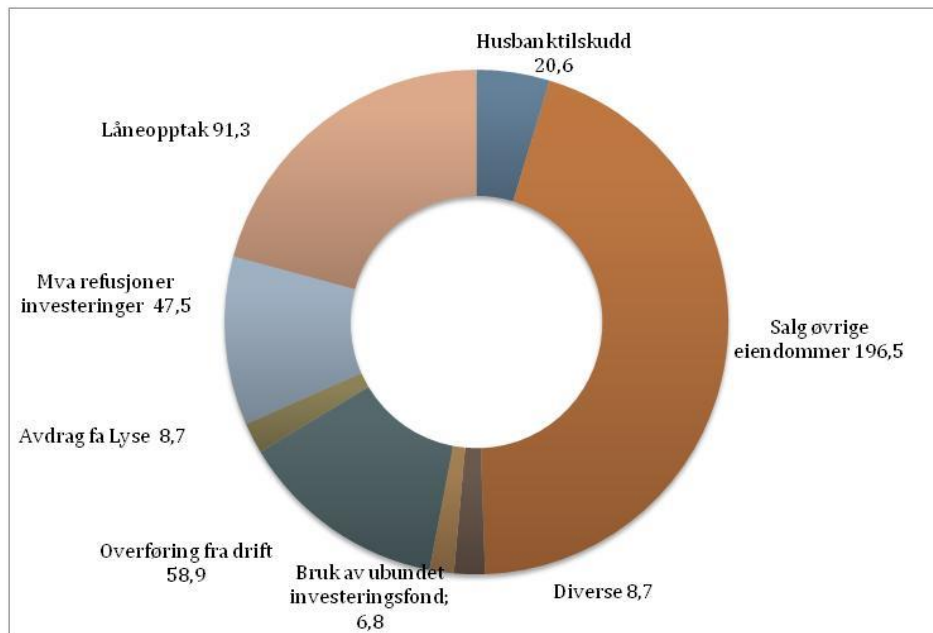


Investeringer 2015-2018





Finansiering av investeringer 2015 (mill.kr)



Driftsbudsjettet



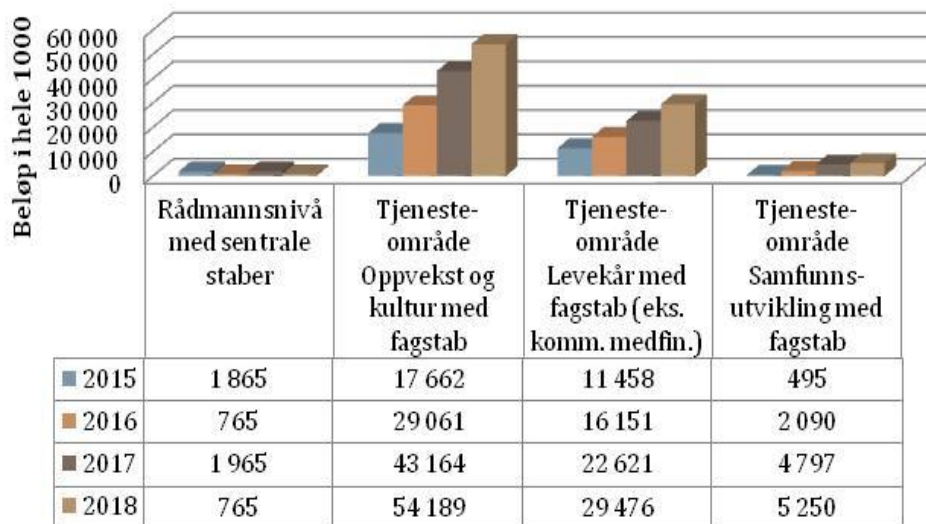


Driftsbudsjettet

- Samlet forslag til nye tiltak er på kr 31,5 mill. i 2015
 - inkludert omstilling levekår og eiendom
- Tiltak i HØP 14-17 ble vurdert opp mot andre innmeldte behov
- Tiltak er i hovedsak knyttet til demografi og tiltak hvor kostnader påløper uansett budsjettdekning
- Alle tiltak med beskrivelse framkommer i kapittel 2 avsnitt 2.7.2 og 2.7.3
- Innmeldt behov var mye større



Tiltak 2015-2018 fordelt på rådmannsnivå og tjenesteområdene





Oppvekst og kultur

- Skoleskyss kr 0,7 mill.
- Driftsbudsjett IKT kr 0,43 mill.
- Psykolog, netto kr 0,42 mill
- Overtakelse Røyneberg og Dysjaland SFO kr 0,5 mill.
- Avvikling av ordinært tilskudd private SFO kr – 1,15 mill.
- Videreutdanning av lærere kr 0,5 mill
- Helårseffekt valgfag 9. og 10. klasse kr 0,48 mill.
- Demografi skole kr 1,4 mill.
- Grannes ressurscenter kr 1,2 mill.
- Nye plasser ledig areal kommunale barnehage kr 3,2 mill.



Oppvekst og kultur

- Økt foreldrebetaling samt nye plasser barnehager kr – 1,6 mill.
- Økning vedtak spesialpedagogiske tiltak kr 0,5 mill.
- Økt tilskudd ikke kommunale barnehage kr 5 mill.
- Demografi barnehage kr 2,2 mill.
- Helårseffekt økt tilskuddsprosent 96 % til 98 % , kr 1,2 mill.
- Avvikling kontantstøtte kr - 0,8 mill.
- Økt bemanning helsestasjon kr 1,1 mill.
- Investeringsstilskudd lag og organisasjoner, jfr k-sak 14/14 kr 1 mill.
- Lønn fritidskontakter kr 1,2 mill.

Levekår





Levekår

- Bestillerkontor – helårseffekt av årsverk opprettet i fjor, kr 0,31 mill.
- Hjemmetjenester – helårseffekt av tidligere vedtatte årsverk, kr 0,84 mill.
- Økt vederlagsbetaling institusjon kr – 0,82 mill.
- Avvikling kommunal medfinansiering kr – 19 mill.
- Legevakt – økning Sola kommunes bidrag kr 1,5 mill.
- Kjøp av avlastingstjenester kr 1,1 mill.
- Økte utgifter transport fysisk funksjonshemmede kr 0,9 mill
- Brukerstyrt personlig assistanse kr 0,3 mill.



Levekår

- Leie trygghetsalarm kr 1,22 mill.
- Handlingsplan – vold i nære relasjoner k-sak 57/14 kr 0,625 mill.
- Kommuneoverlege kr 0,2 mill.
- Fastlege økte kostnader kr 0,33 mill.
- Økte priser og volum Sola storkjøkken kr 0,25 mill.
- Omstilling levekår - netto kr - 4,5 mill.
- Økning av sosialhjelpsbudsjett kr 2 mill.
- Helårseffekt Tabo 8 senger kr 0,3 mill
- Åsenhagen videreføring av bevilgning gitt i 2014 samt økt vedtaksmenge 3,21 årsverk - tilsammen kr 6,2 mill.
- Bokollektiv Skadberg/Åsen psykisk helse og rus kr 1,3 mill
 - finansieres av statlige midler i 2015 og 2016



Levekår

- Boliger PUH Myklebust foreslås tas i bruk uten heldøgnsbemanning
 - dette som følge av at behovet for boliger for psykisk utviklingshemmede har endret seg i senere tid
 - rådmannen foreslår å utsette bevilgning til 6 årsverk til høst 2016
- Åpning av 7 nye senger på TABO utsettes til høst 2016
 - rådmannen ser ikke behov for nye institusjonsplasser på bakgrunn av behovsanalyse august 2014
 - det er ikke venteliste på langtidsplasser
 - en god sirkulasjon på korttidsplasser



Samfunnsutvikling

- Omstilling eiendom kr -1,33 mill.
- FDV kostnader, bygg som tas i bruk kr 2,57 mill.
- Helårsreffeekt eiendomsforvalter og gravlundsforvalter kr 0,635 mill.
- Økt husleieinntekt, teknisk justering kr - 0,85 mill.
- Rådgiver vedlikeholdsprosjekter kr 0,8 mill.
- Reduksjon energiutgifter kr - 3 mill.
- To fagarbeidere VA, kr 1,15 mill, 100 % selvkost
- Arealplanlegger 0,5 årsverk, 70 % selvkost
- Byggesaksmedarbeider 0,5 årsverk, 95 % selvkost
- Prosjektleder kloakking Kolnes, 1 årsverk, 100 % selvkost
- Rådgiver stab samfunnsutvikling, 1 årsverk, kr 0,88 mill.
- Kommunedelplan Forus kr 0,7 mill.

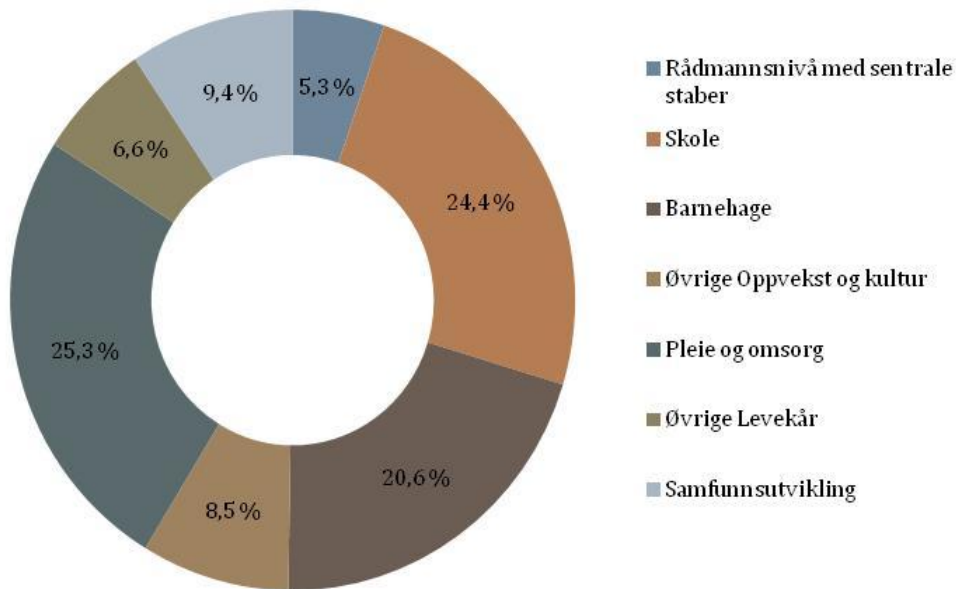


Rådmannen med staber

- Personalrådgiver helårseffekt av 0,5 årsverk opprettet i fjor kr 0,175 mill.
- Økt frikjøp hovedtillitsvalgt fagforbundet 0,33 årsverk kr 0,17 mill.
- Personalkonsulent 0,5 årsverk, kr 0,3 mill.
- Rådgiver stab økonomi/samfunnsutvikling, 1 årsverk kr 0,65 mill.
 - delfinansiering omstilling eiendom kr – 0,33 mill



%-andel av forslag til netto driftsbudsjett 2015 rådmannsnivå og tjenesteområde



”Økonomi handler ikke om å være sparsom med penger, men om å bruke dem klokt”

Thomas Henry Huxley, britisk naturforsker, 1825 - 1895





Spørsmål

- Sendes via gruppeledere til økonomisjef:
sabina.letto@sola.kommune.no
- Besvares fortløpende men puljevis med kopi til alle gruppeledere
- Behov for gjennomgang med partigrupper avtales med økonomisjef